

[Axel Christensen.]

for i visse Tilfælde at faa indrettet Virksomheden i Overensstemmelse med ændrede Erhvervsforhold. Men det, der i mange Tilfælde vilde være ønskeligt, var, at man kunde gøre Afdragsvilkaarene lempeligere, navnlig for dem, der i deres Virksomheder har andre Laan, som skal tilbagebetales paa et kort Aaremaal, og her byder det foreliggende Forslag paa et Fremskridt, idet Ministeren foreslaar en Afdragstid indtil 15 Aar i Stedet for som tidligere indtil 12 Aar.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at den Ordning, der blev gennemført i Fjor, og som gik ud paa, at man kunde sanere Gældsforhold for de paagældende Laansøgere, har vist sig at aabne Adgang for mange til at faa deres Betalingsforhold bragt i Orden. Den har bidraget til at faa dyrt forrentede Banklaan, private Laan og Veksler afløst med et samlet Driftslaan, hvorved der hverken er Kurstab eller andre Omkostninger. Det har heller ikke manglet paa Ansøgere, og efterhaanden som det bliver almindelig bekendt blandt Haandværkerne, at de kan faa deres Driftskapital forøget paa denne Maade, vil vi sikkert blive stillet over for et stedse stigende Antal Ansøgere, for der hersker endnu hos mange Haandværkere en Misforstaaelse med Hensyn til, hvordan og efter hvilke Regler disse Udlaansmidler kan anvendes. Der svæver blandt andet hos mange den Opfattelse, at hvis et saadant Driftslaan skal kunne opnaas fra Erhvervenes Laanefond, maa Beløbet anvendes til Anskaffelse af Maskiner, og selv om det ogsaa kan lade sig gøre at anvende disse Driftslaan eller Dele deraf til Anskaffelse af Maskiner, er det jo ikke Lovens egentlige Formaal. Jeg er, som sagt, ikke i Tvivl om, at Ansøgninger om Laan vil der stadig komme nok af.

Jeg har den Ære at være Medlem af det Udvalg, der gør Indstilling om Laanene til Handelsministeren, og jeg har ofte fra en Laansøger faaet en Henvendelse, der gaar ud paa, at vedkommende for een eller to Maaneder siden har sendt sin Ansøgning om Laan ind uden endnu at have hørt noget fra Handelsministerens Kontor. Jeg ved ogsaa, at adskillige andre af Rigsdagens Medlemmer har faaet lignende Henvendelser. Jeg vil heroverfor gerne benytte Lejligheden til at sige, at jeg har det Indtryk, at man i Handelsministerens Kontor arbejder saa flittigt med disse Sager, som det er muligt, men man maa erindre, at det faktisk er en stor Undersøgelse, der skal

sættes i Gang i hvert enkelt Tilfælde, og det kræver sin Tid. Der er derfor kun eet Raad at give de paagældende Ansøgere, og det er at søge i rette Tid. En Laanesag tager 3 à 4 Maaneder at gennemføre, fra det Øjeblik den er indsendt, til Laanet kan udbetales, og man maa jo ogsaa huske paa, at næsten alle Laanene gives mod Pantesikkerhed i Ejendomme, og alle de Papirer, der skal bruges her, tager hver for sig sin Tid at behandle og gennemgaa. Naar dertil kommer, at Laansøgerne undertiden har været utilbøjelige til at give de Oplysninger, som Ansøgningsskemaerne forlanger, maa de paagældende være klar over, at manglende Oplysninger yderligere bidrager til at forsinke Sagens Behandling og endelige Ordning. Men jeg vil ogsaa gerne tilføje, at man i Handelsministerens Kontor har vist sig villig til i adskillige Tilfælde, hvor hurtig Afgørelse har været paakrævet, at tage Stilling til Spørgsmaalet paa langt kortere Tid end de sædvanlige 3 à 4 Maaneder. Det kan kun være Undtagelsen fra Regelen, men jeg haaber, at det ogsaa fremtidig vil være muligt at imødekomme de Ansøgere, som af en eller anden presserende Grund skal have deres Ansøgning behandlet hurtigt.

Til Slut vil jeg gerne sige, at det altid har glædet mig at se i Regnskabet fra Erhvervenes Laanefond, hvorunder denne Udlaansvirksomhed sorterer, at der kun forekommer saa smaa Tab paa Udlaanene til Haandværket, at disse faktisk er uden Betydning og i hvert Fald slet ikke staar i Forhold til, hvad der er tabt paa Udlaan til andre Erhverv. Ud fra den Betragtning, at disse Udlaansmidler baade fremmer Beskæftigelsen og Fortjenesten og ofte letter et haardt økonomisk Tryk for de Haandværkere og industridrivende, som opnaar Laanene, kan jeg med fuld Tilslutning fra mit Parti varmt anbefale det foreliggende Forslag til Vedtagelse her i Tinget.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærval): Jeg takker de ærede Medlemmer for deres Tilslutning til Lovforslaget.

Det er rigtigt, at Venstrepartiets Ordfører i det andet høje Ting har peget paa Betydningen af, at danske Firmaer, som opererer ude omkring paa Verdensmarkedet, kunde faa Støtte til Oprettelse af Filialer. Det er altsaa ikke nogen egentlig Eksportkredit, det her drejer sig om, men en Kredit, ifølge hvilken det var muligt ude omkring i fremmede Lande — her tænkes nærmest paa Ingeniørfirmaer — at oprette Filialer.